

Tuga je izrazito individualan osjećaj, pa se u muškaraca i žena mogu pojaviti različite reakcije u različito vrijeme. Osjećaj tuge se u nekih osoba ne pojavljuje odmah nakon gubitka, nego nešto kasnije.

Ako znate nekoga čija je beba umrla - ili su imali spontani pobačaj, postoji mogućnost da im pomognete. Ne bojte se upitati kako se roditelji osjećaju, pričati o bebi i spomenuti njezino ime, ako ga ima. Bolje je ovako, nego izbjegavati predmet i praviti se kao da se ništa nije dogodilo - to može biti porazno za tugujuće roditelje - čini im se kao da beba nije nikada niti postojala. Neki ljudi misle da je za utjehu dobro reći nešto kao 'pa uvijek možete imati drugu bebu' ili 'možda je tako najbolje'. Takve izjave mogu također biti jako bolne. Ali pružanje praktične podrške i biti voljni roditelje strpljivo saslušati kad govore o svojoj tuzi, može im pomoći kroz ovo teško vrijeme. Roditelji također mogu nazvati **SANDS, (02) 9906 7004**, grupu za podršku roditeljima koji su iskusili smrt novorođenčeta ili spontani pobačaj. Služba za prevođenje i tumačenje (**Translating and Interpreting Service**) na **131450** može vam pomoći oko nazivanja. Savjetovanje u zdravstvenim centrima u zajednici (**community health centres**) je također na raspolaganju.

Kad beba umre

When a Baby Dies

Telefonski brojevi su točni za vrijeme objavljivanja ove informacije ali se ne usklađuju s eventualnim promjenama. Preporuča se da brojeve provjerite u telefonskom imeniku.

Kada beba umre **When a Baby Dies**

Od sveukupnog broja novorođenčadi, otprilike jedno od sto roditelja će se mrtvo ili će umrijeti odmah nakon rođenja. Ovakvo iskustvo razara roditeljske osjećaje, i obično je prvo pitanje koje postavljaju - *zašto?* Nekada se to dogodi zbog urođene mane ili komplikacija pri porodu, ali je uzrok većinom nepoznat.

Kada novorođenče umre, mnogi roditelji žele vidjeti svoje čedo, provesti s njim neko vrijeme i držati ga. U bolnicama se to obično dopušta, i roditeljima se daje mogućnost za uzimanje fotografija, uvojka bebine kose, te otisaka dlanova i stopala koje si mogu odnijeti kući za uspomenu. Mnogi roditelji na ovo čudno gledaju (i neki se na to ne mogu odlučiti), ali oni koji su ponudu prihvatili kažu da im je prilika što su mogli vidjeti bebu i od nje se oprostiti, pomogla sačuvati sjećanje na njihovo dijete.

“Drago mi je što sam mogla neko vrijeme provesti s mojom bebom,” kaže žena čije je dijete umrlo ubrzo iza rođenja. “To mi je pomoglo da ga malo upoznam i osjetim kao dio svojega života.”

Upute o odgovarajućim postupcima i običajima može dati dušobrižnik vjerske pripadnosti roditelja, ili se roditelji mogu posavjetovati s bolničkom primaljom koja govori dva jezika, ili s etničkim zdravstvenim radnikom.

Bolnice u NSW-u nastoje učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi pomogli roditeljima u ovim teškim trenucima. Ženu koja je izgubila bebu obično se njeguje u privatnoj sobi. Ako se u nje

stvara mlijeko, liječnik, medicinska sestra ili primalja mogu je uputiti kako da ga zaustavi. Partner i obitelj mogu je posjećivati u bilo koje vrijeme. U nekim bolnicama dopuštaju da netko od obitelji ili prijatelja ostane uz nju preko noći.

Ako beba umre prije 20. tjedna trudnoće (5. mjeseca), to se smatra spontanim pobačajem te nije potrebno ispuniti obrazac niti organizirati pogreb. Međutim, ako roditelji žele da dušobrižnik izrekne molitvu nad njihovom spontano pobačenom bebom ili da ju se pokopa, trebaju to saopćiti liječniku, primalji ili socijalnom radniku. Bebu koja umre poslije 20. tjedna trudnoće smatra se mrtvorodenčetom i, u NSW-u, roditelji trebaju organizirati pogreb i registrirati rođenje djeteta - u tome može pomoći bolnički socijalni radnik. Međutim roditelji ne moraju biti prisutni pri pogrebu ako to nije u skladu s njihovom vjerom ili kulturom. Ako postoje bilo kakvi važni tradicijski običaji ili postupci dok beba leži u bolnici, roditelji bi to trebali reći socijalnom radniku (ako je potrebno može se pozvati tumača).

Nakon otpuštanja iz bolnice, ženu može kod kuće posjetiti primalja. Ako roditelji imaju potrebu s nekim razgovarati o svojem gubitku, mogu se slobodno navratiti u bolnicu i potražiti socijalnog radnika.

Mnogi ne shvaćaju da roditeljska tuga za bebom koja je umrla prije nego se rodila ili koja je živjela samo kratko vrijeme iza rođenja, može biti isto tako golema kao i tuga za bliskim rođakom koga smo poznavali dugi niz godina. Normalno je da su žena i njezin partner duboko pogođeni, čak i spontanim pobačajem. Zbog toga je u tim trenucima važno razumijevanje rodbine i prijatelja.